

AZ EZERÉVES MAGYAR ELNYOMÁS

Írta: ERDÉLYI LÁSZLÓ dr.

Mikor Hlinkának a népszavazást említette egy magyar, azt felelte rá: „Majd ezer év múlva!” Célzásul arra, hogy a magyar ezer évig elnyomta a szlovákot, most hát a szlovák is elnyomhatja ezer évig a hatalmába adott magyart. Ezeréves elnyomást emleget a román is, ki állítólag már azelőtt is nyolcszáz évig élt és bujkált Erdély erdeiben.

Iványi Béla akadémikus egyet, tanár „Pro Hungária Supariore“, Felső Magyarországért“ itf tanulmányában rámutat, hogy az első Tót nevű ember Felső Magyarországon, Selmecen a magyar Anjou-kor derekán túl, 1350 után tűnik elő s érdekes, hogy egyszersmind Vendnek is nevezik. Vájjon honnan kerültek a vend vagy tót testvérek Felsőmagyarországba? Volt a magyar Anjouknak egy híres királyi zászlótartója, hívták pedig Tót Lőrincnek, ki mint magyar zászlós úr, magyar báró, megkapta a nyitrai ispánságot és a semptei vámagyságot nagy uradalmakkal. Tudni kell, hogy 1200 körül Felső Magyarország nagy része nagy őserdő, az ország gyepűje s határőrségi területének védővonala a Szamostorkolattól a Zólyom-erdőségig, a Tátorhegységig (Tátra) s a Moraváig, Göncölhidjáig (Lajta-Bruck) és Baranyavárig húzódott. Magyarországon a régi oklevelek emlegettek cseheket, morvákat, lengyeleket de tótokat nem ismertek a Felvidéken, hanem ismertek Tótországban és Zalában (Sclavonica Racolian—Tót-Rokolyán falu azanjoukori zalai oklevelekben). A dunántúli és egyebütt volt ó-tótok (Sclavus-ok), akiket Anonymus is ismer, megkülönböztethetők a Felvidéken az Anjoukorban fellépő új-tótoktól, a szlovákoktól. A Felvidék morváit és ó-tójtait a dunántúliakkal és tiszaiakkal (Csornograd — Feketevár — Csongrád) a magyar honfoglalás után mindjárt összebarátkoztak a magyarokkal és lassan, észrevétlenül beolvadtak a magyarságba. A bajor püspök már 900-ban Kr. u., a honfoglalás végén panaszosan megírták a pápának, hogy a szlávok a magyarok viseletét utánozva, együtt kalandoznak a pogány magyarokkal. Honnan származtak hát az Anjoukorban megjelenő felvidéki tót-vendek, az új-tótok vagy szlovákok ősei? Onnan, ahonnan Tót Lőrinc magyar kir. zászlótartó báró, t. i. Szlavóniából, Tótországból, Varasd-, Kőrös-, Belovár-, Zágárb megyék területéről, hol a szlavonok szomszédok a vendekkel. A Felső-Magyarországban 1350 után föllépő tótokat éppen Tót Lőrinc nyitrai és semptei ispán várnagy telepítette szülőhazájából Nyitra és Sempte nagy uradalmi területeire s a tótok onnan szaporodtak el, minden 150 évben megtízszereződve, hacsak nem irtották volna őket a Felvidékre tört cseh „zsebrákok“ rabló „koldus“-hadai 1428—1464 közt 36 éven át.

A felvidéki tótok tehát nem hordtak ezeréves rabláncot Magyarországon, hanem mint szabad telepesek jöttek át a drávántúli kis Tótorszeígből egy jóval nagyobb rengeteg őserdő területére, hol soha senki nem nyomta el őket, csak a cseh husziták és zsebrákok. A saját nagy magyar úrrá lett földijük, Tót Lőrinc magyar báró telepítette őket a Nyitra és Vág vidékére nem rabláncsal, hanem szeretettel, a Dráván túl el nem férő tótok boldogítására.

A cseh zsebrákok kezéből pedig Hunyadi Mátyás magyar király szabadította ki őket. Aztán a török elől menekülő magyar nemesek is odaköltöztek az Alföldről. És igen sok magyar nemes megtanulta a tótok nyelvét s lassan, észrevétlenül tóttá lett. A mai tótok tehát sok magyar vérral keveredett drávai tót vend népnek az ivadékai, sokkal inkább egy test és vér a magyarral, mint csehvel.

A Trianonban elszakított többi magyar országrész lakóiról ilyen országgyűlési határozatot találunk Mátyás király és II. Ulászló korából:

„A rasciánokat s a többi schismatikusokat a dézsma fizetésére ne kényszerítsék a megyeispánok“ (1481. 3. törv. cikk).

„Ha keresztényeknek rasciánokkal (rác) és schismatikusokkal társaságuk vagy szerződésük van és szántásokat vagy más földműveléseket közös erővel végeznek, a keresztényekre eső termésből meg kell adni a tizedeket, a schismatikusokéból nem. Mégis azon hozzáadással, hogy a rácok vagy schismatikusok ne tekintessenek örökre felmentetteknek

a tizedfizetés alól, hanem csak néhány évig, míg ez idegenek és menekültek Magyarországon s a Szentkoronának alávetett domíniumokon megerősödnek, hogy mások is, a törökök alattvalói annál készségesebben jöjjenek be, mennél inkább látják a már bejötteknek adott kiváltságokat.“ (1481. 4. t.-c.)

„Van az ország végvidékein több oly hely, hol rascianok, rutének, oláhok és más schismaticusok laknak a keresztények földjein, amely földek után azok a maguk szertartásain élvén, eddig dézsmát nem szoktak fizetni, akiket mégis a főpap urak dézsmafizetésre akarnak kényszeríteni. És mivel ezeket a Krisztus patrimoniumául felajánlott tizedeket Krisztus hiveitől s nem más elszakadt emberektől (különösen nem ezektől, kik a király, a vajdák, bánok s az ország végvidékeit őrző többi tisztviselők meghívására és biztosítása mellett laknak ezeken a helyeken) szoktak szedni, azért tőlük s általában a szakadároktól (schismaticusoktól) többé semmi dézsmát sem szabad szedni.“ (1945. 45. t.-c.)

„ A végvárat őrző tisztek s más állású emberek közül senki se merje azokat, kik a török uralom alól vagy területéről alattomban ez ország hatáiraiba vagy magába az országba is menekültek, személyökben és dolgaikban gátolni, károsítani, örökös hűtlenség büntetése alatt.“ (1498. 73. t.-c.)

Azokat, akik ezeréves rabláncokról mernek beszélni s ősi hazájukként szakították el a Zágráb- és Kőrösvármegyéktől keletre eső magyar országrészeket, fölhívom, olvassák el a magyar királyok és országgyűlések föntidézett határozatait. Ha van bennük a földéhségen és rablótermészeten kívül nemesebb emberi érzés, akkor könnyes szemmel fognak rágondolni török kardok és rabláncok elöl menekülő őseikre s hálatelt szívvel rebegnek köszönetét, hogy e menekülőket a magyar végvidéki tisztek hívták, biztosították s ha akadályozták és keresztény vagy magyar gazdák közt földhöz jutva ezekkel együtt őket is meg akarták róni egyházi tizedadóval, akkor a magyar király és magyar nemesei pártjukat fogták, fölmentették a dézsma alól, jobb dolgot biztosítottak nekik, mint a magyaroknak, mert hogy hadd jöjjenek be mentői többen s azért hadd lássák, hogy itt a menekültek kiváltságokat kapnak.

Ami közelebbről a rascianokat illeti, ezek nem mások, mint a Rasca-folyó mellékéről való szerbek. A Rasca a mai Novibazar városnál folyik Ószerbiában, melynek vallási főhelye Ipek. Ipeki pátriárka volt Szent Száva herceg, a szerbek ősi királyi házának, a Nemanjáknak híres tagja, akiről Hercegovina kapta a nevét (Szent Száva hercegsége). Ezek a rascianok vagy magyarosan rácok jó messze laktak a Száva folyótól és a Dunától. Csak mikor a rácok mohácsi csatájában, a Rigómezőn (Kosovo-polje) 1389-ben elvérzett Lázár fejedelem, akkor kezdtek menekülni a szerbek a Szávához és Magyarországra. Brankovics szerb fejedelem 1428 táján hatalmas magyar uradalmakat kapott a Szerémségben, Világosvár, Debrecen és a Felső Tisza vidéken. És menekült, bujdosott be Magyarországra a szerb egyre nagyobb számmal 1400 óta, mint föntebb látjuk, 1481—1498 táján is. A végső nagy szerb raj 1691-ben menekült Karlóca vidékére a török ellen meghiúsult lázadása után.

Vájjon mit kell éreznie ezek olvasásakor egy igazán emberies és becsületes szerbnek? Kivált, ha meggondolja, hogy a magyaroktól nyert szerető, szives befogadtatásért Triannonnal fizettek!

Az oláhnak vagy romának teljesen hasonló érzelmei kellene, hogy legyenek, ha ismeri ősei sorsát. Románia a középkorban a konstantinápolyi császárságot jelentette, kivált a latin császárság idejétől kezdve (1204—61). A rumunok vagy vlachok története a görög Etoliában és Tesszáliában kezdődött, juhásztor élet volt. Lassan vándoroltak a havasok legelőin Nis vidékéig, amikor Szent László görög unokája, Komnen Mánuel császár Magyarország pusztítására küldött 1166-ban egy csapat oláh katonát. Körülbelül ezek voltak az első oláhok, akik megláthatták Magyarország földjét. És mindjárt megkívánták, mert Anonymus 1200 körül a Temesvidéken említ három bolgár kenézt oláhokkal, ami szabad oláh telepítést jelent 1166—1200 között. Ugyanez időben nagyon kezdetleges fegyverzetű oláhok kerültek a Meszesikapu és Gyalu (Gyaló, eredetileg Gyeló-vára) közé, az Almás folyóhoz. Mivel fegyvereik voltak, ebből következik, hogy hadifogoly katonák voltak Nis vidékéről (1183-ból). Hasonlóan

hadifoglyok voltak a kerci—fogarasi oláhok. Száz évvel utóbb, az Árpád-kor legvégén az oláhok oly kevesen vannak Magyarországon, hogy III. András király 1292—3*ban így rendelkezik róluk: megengedte az Ákos nemzetség Györke fia Sándor nevű tagjának, magyar nemesnek, hogy három hunyadmegyei falujába vlachokat telepíthessen; a következő évben pedig elrendeli, hogy az összes oláhokat — universos olacos — kik a nemesek és bárki más birtokain laknak, vissza kell vinni őket erővel is a Székes nevű királyi birtokra, csupán az erdélyi káptalan Fülesd és Enyöd nevű birtokaira telepített 60 oláh háznép maradjon meg László király adományá folytán (Kún László király akkor 3 éve halt meg).

Zsigmond nagy hadilajstroma, mely 77.000 vitézt sorol fel Magyarország végvidékeinek védelmére, tetszik tudni, hány oláht említ Magyarország területéről, mikor a moldvai és havaseli oláh vajda részéről 10.000 harcost vesz számításba 1433-ban? Csakis a Temesköz védelmére Szörényvárig kirendelt hadseregben vesz föl oláhokat, jászokkal és kunokkal együtt mindössze 200-at, mikor Erdély védelmére 4000 százt és székelyt s 3000 magyar nemest rendelnek ki. (Kovachich, Supplementum ad Vistigia Comitiorum, I. köt. 446. 1.)

Az oláhok dézsmát nem fizettek az erdélyi püspöknek. Akik tehát e dézsma miatt s a földesuraknak járó kilencedik dézsma, tizedrész miatt 1437-ben föllázadtak, azok a szolnok-dobokamegyei jobbágyok nem voltak oláhok, hanem magyarok. Budai Nagy Antal és Kardos János volt a lázadó jobbágyok vezére ott, ahol a török időkben kipusztult és eloláhosodott magyarok falvaiban ma már csupa oláh lakik.

Az 1481. 1495 s 1498. évi föntidézett országgyűlési határozatokból kiérezheti mindenki a nagy részvétet, amelyet a magyar király, Hunyadi Mátyás és II. Ulászló érzett a magyar nemesek országgyűlésével együtt a rác, rutén, oláh és más schismaticus menekültek sorsa iránt. Segítenek rajtuk a magyar katonák, végbeli tiszték is. Hívják, várják őket, átsegítik a török határon, ott földet adnak nekik, fölmentik örökre a dézsmák alól.

Vájjon hát ez az ezeréves magyar rablánc? Az oláhot 760, a szlavóniai tótot 570, a rácot 500 évvel ezelőtt fogadta be Magyarország mint éhező és menekülő népet. És dajkálta, kímélte őket jobban, mint a saját véreit, hogy hadd jussanak erőhöz, hadd szaporodjanak és gyarapodjanak. Ezért kellett nekünk kirabolatnunk Trianonban? s még az osztrák sógor részéről is? — És még egyet: Vájjon csak a Habsburgok büne-e, hogy szerbek, oláhok, rutének lepték el Magyarország déli és keleti végvidékeit?

Már IV. Béla király átérezte Magyarországnak a nyugateurópai kultúra védelmében való világtörténeti jelentőségét, mikor azt írta IV. Ince pápának, hogy miképpen engedhette Lajos francia királyt most (1254-ben) a Szentföldre, mikor a tatárok végveszéllyel fenyegetik újra Magyarországot, pedig a Szentföld és a latin császárság elveszte nem lenne akkora kár Európára nézve, mintha Magyarország a tatárok hatalmába kerül; azért egész Európa érdeke, hogy magyar erősségek védjék a Duna vonalát. — Ugyanezt tudták az 1445. évi magyar országgyűlés tagjai is, mikor határozataikat e nyilatkozattal vezetik be: „Occulto Dei iudicio“, Isten titokzatos rendeléséből ez a Magyarország . . . Krisztus híveinek előbástyája ... a pogányok s más környező vidékek nemzetei, de meg belső nyugtalan gonosztevők által . . . oda jutott, hogy ha csak a fölséges Isten kegyelmével s a gyors gondoskodás orvosságával, emberi izgatások segítségével is alkalmasan nem intézkednek róla, akkor ez az ország végveszélybe jutni látszik.

Michelet a francia történetírás háláját tolmácsolta Magyarország Európa-védő szerepe iránt s megkérdezte, mikor rója le e hálát a francia nemzet. Mi is megkérdezzük és kérjük igazságos megmozdulását mentői előbb, míg véreinket, a trianoni határokon túl meg nem fojtják a háládatlan menekültek és telepések farkastestvérei.